

Peggy De Landsheer en Herbert Flack – De Feeks wordt getemd – (KNS)

wit salon; bij de pauze krijgen de toeschouwers een glas wijn en worden als dusdanig genodigd op Catharina's huwelijksreceptie enz; theatraal reeds gedateerde procédés. En in zijn intenties: een geheel van mooie, makkelijk te consumeren beelden creëren waar het publiek geen enkele moeite mee heeft. Luchtigheid en "easyness" als producten van deze tijd, maar zonder de kritische tegenstem die theater als marginaal medium bijna per definitie vereist.

De Koopman van Venetië

In het programmaboekje van *De Koopman van Venetië* van de KVS staan een aantal bedenkingen van de regisseur: Senne Rouffaer heeft zoveel vragen met betrekking tot de inhoudelijke coherentie van deze (eerder wrange) komedie van Shakespeare dat hem slechts twee mogelijkheden overblijven: ofwel de opdracht teruggeven, ofwel deze vragen in de voorstelling zelf zichtbaar maken. Hij koos echter voor een derde oplossing, die er geen is: hij ging de keuze uit de weg en zette een routinevoorstelling neer, waarbij zelfs de evidente verschillen in speelstijl van de acteurs niet werden weggewerkt óf van een betekenis werden voorzien. Alleen Johannes Pauwels heeft blijkbaar vragen omtrent zijn Shylock-rol en steekt deze niet weg.

Een opvoering voorafgegaan door een trekking van de Nationale

Loterij (1 oktober), een gezelschap dat in het programmaboekje, in zijn globaliteit, poseert voor de reclame van een computermerk: deze feiten lopen zonder problemen verder in de voorstelling zelf. Portia verloot immers zichzelf; liefde en vriendschap zijn ook voor Shakespeare in dit stuk tot koopwaar herleid; maar de complexiteit die dit thema in de schriftuur verwerft, precies omdat het in zóvele personages gelocaliseerd is, in zó diverse facetten tot uitdrukking wordt gebracht, kreeg nergens haar tegenhanger in de encenering. Deze voorstelling toont de vrouw als koopwaar, de mens als corrupteerbaar object, het menselijk bedrijf als platte commerce, zonder kritiek hierop. De manier waarop de KVS zijn producten verkoopt, bevestigt dat deze oppervlakkigheid niet een geënceneerde maar een échte is, dat ze tot de bloedeigen ideologie van dit theater behoort. De kostuums en het decor liggen in dezelfde lijn: geen kritiek op de wansmaak, maar de cultivering ervan.

Aan het einde van zijn bedenkingen citeert Senne Rouffaer in het programmaboekje een regel uit Macbeth: "Het leven is een grap, verteld door een idioot, zonder enige betekenis". Dit citaat, echter, is onvolledig, de weglating veelbetekend: "it (life) is a tale told by an idiot, full of sound and fury, signifying nothing". De KVS-voorstelling toont enkel het zich neerleggen bij leegheid en zinloosheid, zonder sound of fury, zonder het verweer van de mens daartegen, waaruit opnieuw een zin kan ontstaan.

Richard III

Richard III werd voor het RVT "op aanstoken van" regisseur Marc Schillemans door Wannes Van de Velde in het Antwerps vertaald. De bedoeling was, dit eerder moeilijk te volgen stuk voor een populair en hendaags publiek (enkel in Antwerpen dan?) toegankelijker te maken. Eén kwaliteit moet men deze voorstelling zeker toedichten: ze slaagt erin dit ingewikkelde verhaal van moord en doodslag helder te vertellen, wat gezien de complexe intrige, de vele namen erin geciteerd, de talloze personages die erin optreden, niet zo evident is.

De met de vertaling beoogde populariseringsintentie wordt echter in andere facetten van de voorstelling niet consequent doorgevoerd. De diverse moorden die men op de scène ziet gebeuren worden in een erg gestileerde (en gedateerde) vorm gegoten, terwijl men in een populaire versie toch meer ruwheid en realisme verwacht. In de gehanteerde thea-tertaal worden heel wat stijlen (cfr. ook het gebruik van de poppen) door elkaar gebruikt, zonder dat de betekenis hiervan wordt gefundeeerd.

In dit stuk levert de visie op de interpretatie van de hoofdrol zowat de sleutel tot de globale visie op dit werk. Een sterk acterende Rik Hanccké speelt deze Richard niet als een uitzonderlijk monster dat vanuit een individuele kwaadaardigheid de geschiedenis en zijn entourage manipuleert. Zijn Richard is een handige schaker met de hem omringende pionnen, maar een schaker die ook schaakstuk is en bij een nieuw spel van de geschiedenis van tafel wordt geveegd en door een ander wordt vervangen; niet het individuele drama maar het drama van de macht: na deze Richard zal er een Henry of een Edward komen die geen haar beter zal zijn.

In onze maatschappelijke werkelijkheid valt deze visie samen met het groeiende wantrouwen in de politiek, met de nulgrens van de illusies omtrent een algemene kwalitatieve verbetering van het menselijke lot. Maar deze visie komt slechts tot uiting in enkele facetten van de voorstelling; in vele bijrollen b.v. wordt nog te veel met de thea-tertaal zélf geworsteld om welke visie dan ook zichtbaar te maken. Het besef van de noodzaak van een actuele lezing van het stuk is aanwezig, de aanzetten hiertoe krijgen gestalte in de encenering, maar hun doorwerking blijft (nog) uit door een onvoldoende meesterschap over de theatrale uitdrukkingsmiddelen. Een ge-